

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglašavanje se napućnicom ili položajom pošt. šteditelice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, saka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokrvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju n e p o d p i s a n i n o tiskaju, n e f r a n k i r a n i n e p r i m a j u.

Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake } nagodinu ili K 5.—, odnosno K 2-50 o. } po godinu.

Izvan carovine više poštarina. Plaća i utužuje se u Pul.

Pojedini broj stoji 10 h., za ostali 20 h., koji u Pul toll izvan loto.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. Via Giulia br. 1, kamo se za naslovju svapilama i prodajnicu

odgovorni urednik Jerko J. Mahulja.

Izdaje i tiska Laginja i dr. u Pul ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu

Od zla na gore!

Smrću g. Agustina Tomasi — mjeseca aprila o. g. — ostalo je izpražnjeno mjesto predsjednika zemaljskog kulturnog vieća za Istru. G. Tomasi rješila je smrt teških posljedica, koje bi ga bilo snesle rudi njegovog rada ili nerada kod zem. kulturnog vieća i koje ga prišlile, da je pod starost morao položiti čast zemaljskog zastupnika. O tomu su pisali obilno naši listovi: i nitko nije ni kušao, da bi navode o silno totoj upravi zemaljskog kulturnog vieća pobio. Šutila je c. k. vlada, pa zašto nebi šutilo i zemaljski odbor u Poreču, koji je stalno znao za ono, što se oko njega zbiva i koji si je pogotovo tro od veselja ruke, što c. k. vlada na sve pozive i pritužbe — veštinstveno — šutili.

Smrću predsjednika zem. kulturnog vieća postalo je pitanje izvoda i istraga protiv uprave toga vieća koji za vladu, toli za zem. odbor bezpredmetnim: Za nas nije to pitanje bezpredmetnim ni danas, ono mora u svoje vrijeme i na svojem mjestu opet na svjetlo božje, ne da se sudi mrtovomu, već da se pozove na odgovornost njegove sukrivce: c. k. vladu i zemaljski odbor.

Zemaljsko kulturno vieće i od istoga odvisne kotarske gospodarske zadruge, jest novija institucija za promicanje i unapređenje svijih grana narodnog gospodarstva. Ono je do sada imalo tri predsjednika: dr. Campelli, markiz Juraj Polesini (ovaj se nije slagao sa vladajućom klikom u Istri te je tu čast kratko obnašao. Op. pisca) i Tomasi. Prva dva primala su nagradu za tu počasnu službu od K 2000, dočim je primao posljednji K 8000 plaće. Nijedan od tih predsjednika nije vršio valjano svoje dužnosti, jer ne bijaše nitko od njih ni strukovno ni jezikovno za to usposobljen. Svi ti predsjednici mogli su imati možda koliko toliko teoretske obrasbe, ali praktičnog znanja nisu imali nikakvog. Radi toga je obotajalo zemaljsko kulturno vieće za Istru, bar što se tiče Hrvata i Slovenaca — samo po imenu.

Po smrti predsjednika Tomasi-a negadjalo se u našim — a stalno još više u protivničkim krugovima — o tom, tko da mu bude nasljednikom. Priznati valja, da kod nas nije lahko naći sposobnoga predsjednika zemaljskom kulturnom vieću. Našega čovjeka nebi trpjela vladajuća talijanska svojta, kojoj se nebi careka vlada u tom obziru za živu glavu zamjerila. Među Talijanima imade malo njih, koji bi poznavali iz vlastite prakse bar većinu gospodarskih grana, još manje onih, koji poznaju zemaljske jezike i koji bi se htjeli i smjeli slušati obim zem. jezicima.

Nu kod nas u Istri je svaki Talijan stvoren za svaku čast i za svaku službu — pa i ne imao o njoj ni pojma. Tako se je u brzu ruku našlo među talijanskim gospodom — i to među nesposobnom najnesposobnijega — nasljednika g. To-

masi u. Taj »vjetnik«, koji se čiti spušobnim za sve, je liečnik i zem. prisjednik g. dr. Apollonio! U službenom listu primorske vlade, »L'Observatore Triestino« od dne 24. p. mj. čitamo u službenom dielu, da je Njeg. Veličanstvo imenovalo savjetnika zemaljskog odbora i posjednika u Umagu dr. Karla Apollonio predsjednikom zemaljskog kulturnog vieća za markgrofsku Istru za preostali još rok t. j. do konca god. 1914.

Pod oglasom podpisan je ministar poljodjelstva Zenker. Na našu sramotu moramo priznati, da nas je ono imenovanje veoma iznenadilo i osupnulo. Kažemo izričito: na našu sramotu, jer smo na časak bili zaboravili, da je u Istri i ono moguće, što nije nigdje drugdje na svijetu.

U vladinom pribćenju čitamo, da je g. Apollonio posljednji zemljista i realiteta u Umagu, što bi mu imalo podati tobože svjedochbu »zrelosti ili sposobnosti za ono mjesto. Ali tih su se mogli zadovoljiti razni vladni krugovi, time se može zaslijepiti prostotu, »nu mi, koji poznajemo i osobu i stvari, ne možemo se time zadovoljiti, niti se damo time zaslijepiti. Gosp. Apollonio može biti najvratniji liečnik Istre, on može biti i najbolji savjetnik zem. odbora, najveći posljednik zemljista i realiteta, nu zrelosti i sposobnosti za predsjednika zemaljskog kulturnog vieća absolutno nema. On može da znade ravnati, i upravljati svojim veleposjedom s punim zepovima, ali ne može i ne znade da vrši važne poslove predsjednika zemaljskoga kulturnog vieća, jer ne poznaje pokrajine, ne zna za gospodarske odnose u njoj, ne pozna ogromne većine naroda ni njegovog jezika, ne zna jađe i nevolji, želje i potrebe baš onog diela stanovništva pokrajine, koje se bavi poljodjelstvom i radi kojeg je ponajviše ustrojeno zemaljsko kulturno vieće. Ali što ga čini najposobnijim za ono mjesto i radi česa rekostomiziraj, da je kod nas moguće i ono, što nije inače moguće nigdje u svijetu, jest činjenje, da novoimenovani predsjednik kulturnog vieća za Istru ne zna ni riječi hrvatske ili slovenske. U Istri imade preko 400.000 stanovnika, od kojih se bavi poljodjelstvom njih bar 90 po sto. Od ovih 90 po sto, jesu skoro tri četvrtine hrvatski i slovenski poljodjelci, s kojima ne može novoimenovani predsjednik kulturnog vieća da zamjeni u njihovom jeziku ni najobličnijeg pozdrava! Nije li to »unicum« u svijetu? Ne znači li to bacati zakon pod noge i pravici udarati sakom u lice?

Nu ni to nije sve. G. dr. Apollonio poznat je u našim narodnim krugovima, koji su imali sreću ili nesreću, da s njim dođu u doticaj, kao najnepomirljiviji i kao najstrastveniji član i pristasa talijanske vladajuće stranke u Istri. Tko ga je čuo ili vidio u zemaljskom saboru, na sjednicam zemaljskog odbora, na pregovornim komitetam i konferencijam u pokrajini u Trstu, Beču itd., na skupštinama i sastancima talijanskih društava, politič-

kih, gospodarskih, zabavno poučnih itd., taj mora našu gornju tvrdnju podkriepiti. Od toliko poznatih nam dokaza za ovu tvrdnju, navadjamo ovdje samo one, što su s njim doživjeli nekoli naši zastupnici na jednom komisijskom pregledu i što rečenoga gospodina bolje označuje, nego li svi naši opisi.

Povredovanjem naših zastupnika podala se je god. 1909 (P) u sudbeno kotare Motovun i Buzet posebna komisija, sastojuća od odaslanika c. k. vlade, zemaljskog odbora, dvojice naših zastupnika, predstojnika obćina itd. radi pregledavanja radnja i posumljenja potoka, bujica itd., koja se stiču u risku Mirnu. Od strane vlade bio je prisutan predstojnik ureda za uređenje bujica u Beljaku, šumski nadzavjetnik g. Wenedikter, član zem. odbora gosp. dr. Apollonio, naši zastupnici, obćinaki načelnici itd.

Po dovršenom djelu sastavljen bijaše zapisnik u njemačkom, talijanskom i hrvatskom jeziku. To je zapisnike trebalo potpisati od članova komisije. Vladin odaslanik i naši zastupnici potpisahu zapisnik, dočim se je tomu suprotivio prisjednik g. Apollonio izjaviv, da on potpisuje talijanske zapisnike i da ulaze prosvjed protiv nelatijanskim zapisnicima. Taj postupak iznenadilo je sve prisutne. Odličan je član komisije kasnije izjavio, da to prekoračuje ne samo sve granice narodnog radikalizma, nego i one obćine pristojnosti i uljudbe.

Medjutim imalo je slediti i gore. Naši zastupnici odgovarali su na hrvatske upite interesiranih gospodara i seljaka: na Livadama hrvatski, što je na dra Apollonia tako djelovalo, da je skočio sa sjedala kao biesan, te tako prosvjedovatelj proli tomu, što se u njegovoj prisutnosti govori u njemu nepoznatom jeziku, da se on proti tomu ograđuje, da to nije pristojno itd. Razumije se samo po sebi, da je usljed toga došlo do žestokog rietkanja i da je g. Apollonio ono našao što je tražio, što mu je moralo biti veoma neugodno pred mnogobrojnim obćinstvom. I tako nepomirljivog i strastvenog čovjeka postavilo na čelo zemaljskog kulturnog vieća za Istru. Kako je do toga moglo doći, kazati ćemo drugi put.

Pogled po Primorju Puljsko-Rovinjski kot.

Neopravdani napadači. Dne 8. rujna t. g. obdržavala je »Narodna radnička organizacija« javnu skupštinu, na kojoj se je govorilo o radničkom i o školskom pitanju u Pul. — O toj je skupštini donio obćiran dopis ljubljanski »Slovenec« koji je baš pohvalio oba glavna govornika: dra Pederina (radničko pitanje) i dra Zuccona (školsko pitanje), dočim je prigovorilo okolnosti, da je neki socijalista na istoj skupštini, zagovarajući narodne škole, smio napasti »rimokatoličku bandu«

kao tobožnju zapreku napredku naroda. Mi smo svjedobno najavili tu skupštinu, koja nije ni prva ni zadnja gledom na školsko pitanje.

Kasnije je isti ljubljanski »Slovenec« priobćio vjest iz Pule, da na Kaganjeru nekjeji od Narodne radničke organizacije huckaju narod proti novoj školi, koju kane otvoriti u Pul č. sestara iz Djakova, te je logikom svoje vrati stavilo to huckanje u savez sa govorom, što ga je izrekao na skupštini dr. Zuccon, koji da je apomenio svu hrvatske škole u Pul, samo ne tu novu školu č. djakovačkih sestara.

U zadnjem pak broju piše o istoj stvari i u istom smislu poznatki »Pučki Prijatelj«, koji dozu napadaja na »puljske liberalce« povećuje baš prostaklim, neosnovanim napadajem na Družbine škole u našem gradu. U borbi, koju moramo izdržati u Pul, ne bismo bili otekvivali napadajima iz Ljubljane i Pazina; ali kad su napadaji tu, valja da se i na nje osvrnemo.

Na gore navedenoj skupštini, kako je dobro pisao prvi put »Slovenec«, govornik o školskom pitanju, dr. Zuccon, pretresao je obisrno i temeljito isto pitanje izričući nepravde, koje nam čine »država i pokrajina i obćina to preporučujuć skupštinarima i svim našim ljudima, da dok obćinasti ne dadu narodne škole svi moraju slati djecu u hrvatske škole, kojih će ove godine biti po svim krajevima Pule tako, da se nitko neće moći ispričati radi umišljene daljine...«. a da pri tome nije spomenuo izričito Družbine ili koje druge škole. Time je nije dr. Zuccon počinio nikakav grijeh niti činom niti postupom.

Ali hajka radi tobožnjeg nespominjanja buduće škole č. sestara iz Djakova, nastala je tekar lza 16. septembra, kad je zemaljsko školsko vieće vratilo molbu za otvorenje škole, a da joj nije udovoljilo, jer da č. sestre nemaju ovlaštenja za otvaranje zavoda u Austriji. Medjutim su djeca valjda išla u Družbine škole, a pokrovitelji č. sestara, mjesto da udaru na biskupski ordinarijat i namjesništvo, koji molbu za gornje ovlaštenje drže još neriešenom, udri po tobožnjim liberalcima u Pul.

Što se pak tiče izbruha socijalista na skupštini, opazili ćemo dopisnicima »Slovenca« i »Pučkog Prijatelja«, da je žalošno te se na skupštini nije našao nitko od njihovih sljedbenika, koji bi bio socijalisti uzvratilo po zaslugi. Ne ide to: izostajati iz skupština pak napadati na druge, a ne doći sami braniti ono, što se misli da treba obrane.

U ostalom, kao što smo već zadnji put izjavili, kažemo i danas, da niti u krugovima naših narodnih ljudi niti među članovima Narodne radničke organizacije ne ima nikakvih protivnika škole č. sestara iz Djakova, već se mi svi veselimo svakoj hrvatskoj školi u Pul.

A što se tiče zlobne opaske dopisnika »Puč. Prij.« da je »Naša Sloga« donela poziv veleb. papa Janka za školu č. sestara kao oglas na četvrtaj strani izjavljamo

ovo: g. pop Janko je donio osobno u naše uredništvo rečeni poziv i zahtjevao, da bude uvršten kao oglas na dva stupca za plaću. Mi smo ga tako uvrstili, dok je uprava odredila da bude uvrštena badava. Sto je meteor smjestio poziv na četvrtu stranicu, bilo je s tehničkog razloga, pošto onakav dvostupčani oglas nije mogao biti drugdje smješten. Kasnije je sam urednik bez ikakvog poticaja naredio, da se poziv preudisi u jedan stupac i smjesti među domaće vijesti. Dopsnik dakle morao je sam dobro znati historiju uvrštenja tog poziva kao oglas, dok mi u obće ni danas ne znamo, zašto je veleč. Janko zahtjevao, da se poziv kao oglas uvrsti. I po tome neka sude svi pravi i nepristanci o istinoljubju i nakani dopisnika, kako bi htjeo jačati i pomagati naš narodni položaj i napredak u ovom gradu.

A katemo i to: neka bude proklet od Boga i od ljudi svaki onaj, koji dolazi u naše narodne redove sa svrhom, da sije razdor i neslogu te gradi na mržnji braće među sobom!

Dr. Agostin osudjenu. Glasoviti liečnik ambulance od mornarice dr. Srećko Agostin sa titulom od pet tiskanih redaka, poznat kao vrstan operater Hrvata sa konopcem i usijanim gvozdjem, bio je u utork 30. pr. mj. od kol. suda u Pulli odsuđen na 120 K globe ili četiri dana zatvora radi urede postenja nanešene na otvorenoj dopisnici odbornicima bolesničke blagajne mornarice g. Stahanu i Markonu.

Valjda je tu uvriđeno nanio na večer u žaru svjetiljki kad je njegov celi stan bio raskošno rasvijetljen čak do 3 sata u jutro, a ne o podne, kad sunce žari pasjom vrućinom!

Šef puljske policije dr. Mlekuš pred sudom. Jučer po podne počelo se odigravati valjda posljednje prikazivanje dra. Mlekusa u Pulli, a to pred sudom. Jučer se nalme proti dru. Josipu Mlekušu, šefu c. k. državne policije u Pulli, održavala pred c. k. sudom kaznena rasprava na tužbu g. Petra Čerleka radi toga, što je prigodom glasovite afera Schmutz i Nicolich, koju je dr. Mlekuš htio razviti do uhođarstva i veleizdaje a na koncu se izlegla prosta krađa, upleo u tu aferu i g. Petra Čerleka, odvjetničkog kandidata kod dra. Laginje i proveo premetanje u njegovom stanu kao i u njegovoj sobi odvjetničke pisarne; nadalje tima, da je jednom informacijom u jednoj časnoj aferi g. Čerleka proučrio, te je bila ukraćena viteška zadovoljština g. Čerleku. Rasprava je počela u 4 s. po podne i trajala do 7 s. večer. Rasprava je odgovajena, pošto je zastupnik Čerleka dr. Mangiarello predložio da se pozove na raspravu par svjedoka i glavno da se rješiti uredovne tajne, koja veže podpukovnika Pischely kao predsjednika odbora časnog suda u Pulli, a koje tajne ga može rješiti jedino zbornu zapovjedništvo u Gracu. Podpukovnik Pischely je važan svjedok, predložen od dra. Mlekusa, jer je taj svjedok u svojstvu predsjednika časnog suda u Pulli, došao pitati informacije u dra. Mlekusa, u koliko je upleten i osuđjen g. Čerlek u aferu Schmutz tim više što mu je sa strane policije provedena kućna premetanja. Informacije je pak podpukovnik Pischely tražio za to, što je protivnik Čerlekov ukratko mu dati vitešku zadovoljštinu radi osuđenja u aferi Schmutz i prizvao se kao kadet u pričuvu na vojnički časni sud, koji je na temelju informacija sa strane podpukovnika Pischely a u dra. Mlekusa naredio, da se viteška afera Čerleka odgodi do konačnog rješenja afera Schmutz i dr.

Pošto pak podpukovnik Pischely na jučerašnji raspravi nije radi uredovne tajne htio dati pozitivnih odgovora, bilo je nužno zatražiti u zbornu zapovjedništva, da ga rješiti uredovne tajne, radi koje osobe je došao pitati informacije u dra. Mlekusa u koju svrhu. Opazimo da se i obuzenik

dr. Mlekuš na raspravi zavio u uredovnu tajnu, pak bi bilo uputno, da se i on do ponovne rasprave rješiti te uredovne tajne, koja čini se, izgleda dosta komodna.

Porečko-puljski biskup. U nedjelju 6. t. mj. biti će u crkvi sv. Justa porvađen novi porečko-puljski biskup dr. Tripo Federzoli. Posvetu će obaviti knez biskup goricki metropolit dr. Sedej uz asistenciju biskupa dra Karolina iz Trasta, dra Jeglića iz Ljubljane i dra Mahničia iz Krka.

Novi biskup će se preseliti u Poreč tek u mjesec novembru, pošto nije još sasvim uređjena biskupska palača, koja se popravlja.

Skupština državnih uslužbenika. U nedjelju 28. septembra t. g. održavali su državni uslužbenici ove pole monarhijske u svim većim gradovima prosvjedne skupštine radi zavlčenja službene pragmatike i tim spojenog poboljšanja njihovog materijalnog položaja. Ti prosvjedi opravdani su osobito za državne činovnike nižih razrada a poglavito pak za sve podčinovnike i uslužbenike svih kategorija.

Takovu skupštinu održavali su državni uslužbenici u Pulli, koja je bila vrlo brojno posjećena od uslužbenika svih državnih ureda u Pulli. Na tu skupštinu bili su pozvani i državni zastupnici dr. Laginja i dr. Rizzi, koji je posljednji bio obećao doći i pred skupštinu izloži svoja priobćenja, te se na njega i čekalo 10 časova. Dr. Laginja, odsutan već više vremena iz Pule, posdravio je brojnoje iz Spiljeta skupštinu, obećajući svoju potporu opravdanim zahtjevima državnih uslužbenika.

Kad uvidjelo, da dr. Rizzi ne dolazi, skupština se konstituirala, izabrali predsjednikom financ. savjet. Birimilu, podpredsjednikom prof. Bekara, te odbornicima Tomčeka i Fabianca. Predsjednik pozdravi skupštinu njemačkim, talijanskim i hrvatskim jezikom, zahvaliv prisutnima na brojnom odazivu, pozdravlja prisutne izaslanike iz Ljubljane, Pazina, Rovinja i Malog Lošinja, te sve mjestne novine, koje su se odazvale pozivu na ovu skupštinu. Na to je dao rječ glavnom govorniku poštan. asistentu Skodi, koji je u obzirno izvještaju prikazao historijat službene pragmatike, naglasiv, kako vlada i parlament već pet godina vuku državne činovnike za nos. Taj izvještaj bio je na više mjesta popravljen živim odobravanjem odnosno ogortčenjem prema vladi i zastupnicima. Zaključio je izvještaj, da će činovnici postići svoje opravdane zahtjeve jedino u potpunosti slogi i jedinstvu svih pod geslom: jedan za sve i svi za jednoga.

Iza njega izjavili su se solidarnim sa izvještajem činovnici i podčinovnici pojedinih ureda, od kojih je por. oficijal Bončina osobito drastično prikazao politiku vlade i parlamenta.

Na to je uz živo odobravanje jednoglasno prihvaćena rezolucija, koju je prof. Bekar pročitao u njemačkom, talijanskom i hrvatskom jeziku, te glasi:

Državni uslužbenici izjavljaju, da neće podni pošto dulje trpiti zavlčenje službene pragmatike i s njome u savezu stojeća pitanja.

Zahtjevaju bezodvlačno razjašnjenje položaja neposredno iza sastanka carevinskog vijeća ostvarenjem njihovih zahtjeva, te čine odgovornim vladu i parlament za sve posljedice, koje bi mogle nastati zavlčenjem iza toga roka.

Iza toga je predsjednik zaključio skupštinu, pozvav prisutne, da viknu trokratni „Hoch“ Nj. Veličanstvu caru i kralju, čemu su se skupštinski stojeći odazvali.

Sastanak u Čitaulcu. Kako smo već javili, odbor Čitaulca u Pulli pozivlje u subotu 4. t. m. za 9 s. u večer svoje članove na pogovor radi određivanja rade u nastajnoj zimskoj sezoni. Pošto je odhoro stalno, da u odluci glede daljnje rade i zablavlji priredaba sudjeluju svi članovi, to jih ovijae pozivlje, da dodju na taj sastanak u što većem broju.

Zabava u Vinkuraniu u korist Družbe. Kako javismo u prošlom broju, priređuju u nedjelju 5. t. m. rodoljubni Vinkuranci zabavu u vrtu Družbine škole u Vinkuraniu. Zabava sastojat će iz koncerta s predstavom, šaljivom poštom, tombolom i dr. a iza koncerta ples. Tekom koncerta koncertirat će sokolska fanfara iz Pule i tamburaski zbor iz Premanture. Čest prihod zabave odredjen je u korist Družbe sv. C. i M. U slučaju nepovoljnoga vremena odgadjat se zabava na 8 dana kasnije.

Ulazne cene: muški 40 para, ženaka 20 para, a djeca i vojnici plaćaju polovicu. Početak zašave u 8 s. po p. Obzirom na plemenitu svrhu te zabave preplatnino i dobrovoljni prinosi primaju se sa zahvalnošću.

Pouzdanu očekujemo, da će na ovu lepu i rodoljubnu zabavu naših čestitih Vinkurancu pohriliti iz Pule i obližnjih mjesta veliki broj našega naroda, da tako izkazemo rodoljubnim Vinkurancima naše priznanje za to pohaivalo narodno djelo i svojim velikim prisustvom pobudimo u njima daljnji poriv za narodni rad i zajedno time doprinesemo svoj obol u korist plemenite svrhe, kojoj je ta zabava namijenjena.

Mjesto zamjelnika državnog odvjetnika raspisano je kod okružnog suda u Rovinju. Molba za to mjesto imaju se predložiti za potrebitim prilozima propisanim putem do 18. oktobra 1918. c. k. državnom nadodvjetništvu u Tretu te dokazati podpuno poznavanje zemaljskih jezika.

Nova podružnica „Družbe sv. C. i M.“ za Istru. C. k. namjesništvo u Tretu uzelo je do znanja pravila novoustrojene podružnice „Družbe sv. C. i M.“ za Istru sa sjedištem u Premanturi u obćini Pula.

Za Družbu, iz Krnice pitali smo za Družbu K 9—, koje darovate: A. 5., K 2; po 1 K: Josip Škabić pok. Vazmoslava, Mandušić Iran od Martina, Miho Divišić, Josip Divišić, Antun Buračić, I. M. i J. K.

Lošinski kotar

Otek Cresa. (Kanalizacija Vranskog jezera.) Podlistak „Naše Sloge“ i broturica pod gornjim naslovom od g. J. Pavačića — rek bi — nije ostao glas vapijućega u puštinji. Ovo je pitanje pobudilo i kod viših krugova veliku pažnju. Naš kotarski poglavar g. Mosettig osobito se trudi da ostvari ovu krasnu ideju. Veseli nas pak i to, da se on i u Beču počeo za to zanimati, te su ovih dana u tu svrhu poslali ovamo nadzornika g. Petrića.

Preporučujemo zastupnicima na carevinskom vijeću gg. Spinciću i Rizziu, da se i oni za ovu toli važnu stvar zauzmu. Kanalizacija Vranskog jezera je za otočane Cresa i Lošinja životno pitanje.

Pazinski kotar

Iz Pazina. (Nešto o odnošajima na pavin. pošti.) Bilo je već govora u ovom listu o odnošajima na pazin. pošti, ali pošto se prilike nijesu ništa na bolje okrenule, nego su ostale stare ili dapače moguće i pogoršale, to smo prisliljeni, da nešto opet iznesemo na ravnjanje i uvaženje onima, kojih se to tiče.

Poznato je, da naši Talijani drže ovu poštu zaposjednutu sa svojim ljudima, kao da je to nekakav njihov isključivi posjed premda je s druge strane vrlo dobro poznato svima, da dotični činovnici ne poznaju hrvatskoga jezika akoprem opće skoro isključivo sa našim narodom. Ali da su se uzdržavali u službi na ovoj pošti i bez poznavanja hrvatskoga jezika, krivi su dobrim dijelom i sami naši ljudi. Najbolji dokaz za to nek nam služi ova činjenica, da se je jedan između sadašnjih činovnika izrazio po više puta, da njemu ne treba poznavati hrvat. jezika, jer da i tako Hrvat. inteligencija s njim

talijanski govori, a sa seljakom, da se već lako prodjel jest, ovaj činovnik je krasno istaknuo onu vrlo slabu stranu naše nekoje gospode u Pazinu, premda bi nekoji morali prednjačiti, jer se nekoji nalaze n. pr. u odvjetniškom, profesorskom staležu!

Za kratko vrijeme biti će namještenje novog seoskog ličionosa za pazinsko polje, a kako se čuje opredijeljen je opet jedan talijanac, da služi naš narod!

Sada privremeno upravlja poštom brat ravnatelja pošta Pattaya, koji želi postati upraviteljem iste, ali ovaj ne može biti imenovan radi nepoznavanja hrv. jezika a i drugih stvari. Nu kad ga ne mogu imenovati za stalnoga, to će ga ondā puštili u privremenom stanju!

To se događat ondje, gdje živi skoro isključivo naš narod! A kako je već spomenuto krivi su tome dosta i naši ljudi, i to u prvom redu oni, koji su za to pozvani da na to paze i da poduzimaju slobodne korake. Poželjno bi bilo, da se u buduću ti naši ljudi ne služe previše talijanskim jezikom u uredima, gdje nebi to smjeli činiti pod nijednim uvjetom. Ako ne bude pomoglo ni ovo, bit ćemo drugi put malo otvoreniji prema nekim osobama jer kako se kaže — na dva stolca je istodobno ne moguće sjediti!

Iz Tinjana. (Poštanske neprilike.) U Tinjanu imali smo dugo godina poštarcem ovdje rođanu gđjicu Deplera. Sto se službe tiče, njoj nije bilo prigovora. Ona sama, premda rođjena Talijanka, govorila je sa našim narodom hrvatski, a bila je uz to vrlo uslužna svim strankama, kad bi se ju bilo što umolilo, a primala iz stranke i u izvanredno vrijeme, znajući da ima pojedinac i po celi sat hoda prije no do pošte stigne.

Buduć se već oko tri godine na tome radi, da se kod nas upostavi brojav i telefon, a pošto se valjda ona pod stare dane time nije htjela baviti, pitala je za sluzenu narovinu, za što joj je naravski i udovoljeno.

Iza upokojenja spomenute gđjice Deplera mislili smo opet zadobiti osobu, koja će obavljati svoju službu na zadovoljstvo ovog puka, koja će poznavati jezike, te se barem u narodnom pogledu nepristranom pokazati. Dobili smo poštalicu u osobi neke gospođe Rebuli. Ima joj je slovensko, a ostaloga nema ništa na sebi slovenskoga, premda u ovoj obćini i u ovom poštanskom okružju živi preko 95 po sto ljudi, koji se samo hrvatskim jezikom služe. No sa svim tim sadašnja poštatica i ako ju ngovoriti hrvatski, pita i napred u talijanskom jeziku, sto se želi itd.

Glede službe same ona upravo drakonški postupa, te neće ni da razgovara sa strankom, koja je par minuta došla prije ili iza uredovnih sati, premda kako je spomenuto, nekoje stranke rabe i po čitav sat dok do pošte dodju. Ona bi pako morala znati, da seljak ne može sebi nabaviti kronometra, a može se dogoditi i to, da njezin sat znostane ili pretete, te bi joj moralo biti poznato, da se strogo uredovnih satova mogu držati uredi po gradovima, gdje su ljudi okupljeni, a ne po selima, koja su i po jedan sat razstrkana jedno od drugog.

Dieljenje pisma je također u podpunom neredu, tako da po koje pismo putuje od Iruda do Pilata, dok pravom naslovniku u ruke dođe. Koliko se može od toga imati i žete, a da nitko za nju ne odgovara.

Sto se svih tih navoda tiče, nek se izvoli slavno ravnateljstvo pošta i brojajava u Tretu sa povedenim izvidima samo osvjedočiti. Na to se tuže svi, bez izbira narodnosti.

Imali bismo još kojesta navesti, ali nećemo za sada, pošto nam nije nakana nakoditi gđji Rebuli (a i onoj dvojici, koji su krivi, da je ona još ovdje), već nam

je samo namjera, da ova navedena stvari na bolje krenu.

Zato preporučamo slavnom ravnateljstvu pošta u Trstu, koje je u zadnje dvije godine sa uspostavljanjem brzozava i telefona napredovalo u toliko, da nam je sa nadpisom „Poštanski, brzozavni i telefonski ured“ izvjesilo tablu, da daće odmah i radnje provesti, a ne samo tablu izvjesiti, te da nam pošalje upravljalj ovdjese njom poštom osobu, koja će poznati jezik i prilike ovoga naroda, te neka ne dopušta, da sve naše dozivanje uspostavljanja reda bude samo „glas vapijućega u pustinji“, premda se Tinjan ne nalazi u „Sahari“.

Voloski kotar

Is Lovrana nam pišu: Kad je dne 12. pr. mj. stigao presv. g. biskup dr. A. Karlin, bio je, među drugim, pozdravljen od hrv. djece, koju je predvodila naša zaslužna učiteljica gdjica Ivanka pl. Sasevič. Drazestna djevojčica Marija pl. Peršich izrekla je lepi pozdravni govor, te poslije toga predala presv. g. biskupu krasnu kitu cvijeća sa trobojnim vrpčama.

Netko se je usudio odstraniti sa kite cvijeća trobojne vrpce . . . Kako to? Kako je on mogao u obće taknuti kitu cvijeća presv. g. biskupa bez njegove dozvole i bez njegova znanja?

Presv. g. biskup je drage volje slušao pozdrav u jeziku lovranske plovanije i rado primio iz njezinih ruku cvijeća s vrpčama u bojama naroda, koji govori tekućim jezikom. A zašto ne bi ono, što je ugodno presv. g. biskupu, bilo pravo i nekome drugomu, koji je dužan, da se presv. g. biskupu klanja?

Ako se ikogod ne osjeća dobro u Lovranskoj plovaniji, neka si traži drugu, u kojoj nema našega naroda, našega jezika i naših boja — i gdje se manje pazi na etiketu.

Samo talijanski poštanski žig (pečat) ima e. k. poštanski ured u Opatiji t. j. „Abbazia“ i u Voloskom „Volosca“, te pitamo ponovno tamošnju obćinu i monogobrojne rodoljube, kako mogu tu nepravdu trpjeti? Toliko podsjećamo pozvatnike za zadnji put i čekati ćemo samo do konca godine hoće li popraviti tu sramotu! Ako ne, tad će čuti bez obzira svi što ih ide.

K gradnji željeznice Opatija-Uška. Ministarstvo željeznica dalo je dozvolu za gradnju uzkočične zube željeznice iz Opatije preko Veprince na Učku obćinom Volosko-Opatija i Veprince. Odnosni nacrti nalaze se u obćinskom uredu u Veprincu na uvid do 29. oktobra. Prigovore proti osnovi i proti odkupu zemljišta valja predložiti e. k. kotarskom poglavarstvu u Voloskom.

Talijansko mjerilo. Glasilo zemaljskog odbora u Poreču ne može nam oprostiti grieha, što smo ga počinili na talijanstvu Istre time, da smo nazvali nekog Candussia, koji bi hlio otvoriti u Opatiji treću lječarnu, tudjincem. I jest taj neznanj gospodin tudjincem za ons strane i za onaj kotar, gdje bi hlio omasiliti braću a da ne pozna ni naroda ni njegovog jezika. Sto bi kazali porečki jasari kad bi, recimo, htjeo koji naš lječarnik otvoriti lječarnu u Poreču, Rovinju, Vodnjanu, Piranu itd? Skočiti bi od jada i hiesa iz kože i digli bi proti njemu i nebo i pakao. Ta komu nije poznato, da su primjerice svi naši rodoljubi, koji dolaze iz Liburnije, kvarnerskih otoka itd. za talijansku gospodu iz srednje i zapadne Istre sve sami tudjinci, doseljenici itd. Dapače iz Istoga kotara su naši ljudi talijanskim fanaticima tudjinci, ako ne trube u njihov rog, premda govore talijanski, poznavaju narod i njegove težnje. A mi da primamo ljubezljivo i da postupamo susretljivo sa svakim talijanskim dotopencem, koji nas

mrzi i prezire iz dna duše i koji ne pozna ni nas ni naš jezik. A jok! Prošlusa vremena, kad se je kamen uzvracao hlebom te smo hvala Bogu i mi pogledali i upoznali prijatelje i dušmane.

Talijanskih lječarnika imadu u Liburniji kud i kamo previše i zato je svela dužnost naših obćina, društava i pojedinaца da upotrebe sva sredstva proti novoj provali talijanskih lječarnika. G. Candussia bili će „autentico istriano di Parenzo“ ali on je ujedno i „autentico italiano di Parenzo“ pak neka traži među Talijanima kruba i za službe. Mi ne trebamo u Liburniji više agenata i eksponenta talijanskog političkog društva za Istru.

Porečki kotar

Fuškulin kod Poreča. Dne 15. t. mj. sproveli smo do hladnog groba nepoznatog Matu Jurkovića pok. Šime, koji je u nedjelju na 14. p. mj. podlegao smrtnom udarcu, zadanu mu od svog Sočala radi neznanne stvari.

Gubitkom spomenutog našeg rodoljuba izgubili smo vratnu silu u borbi za naša prava u Porečini. Pokojnik bio je potomak čestite obitelji Jurkovića, koji su od davne davnine poznati kao vrtni gospodari i čeljeni rodoljubi.

Isti je bio o. j. više godina obćinskim zastupnikom u obćini u Poreču, pa je tamo neustrasivo branio prava svog naroda i korio talijansku gospodu zbog njihove nepravde prema nama, premda je bio osamljen, jer ostali koji zastupaju lavanjske porezne obćine, mlitavci su i strašivice, pa da se ne zamjere visokoj gospodi, znali bi se povući i uztegnuti kad se radilo o našoj koži, pa nisu znali otvoriti svoja usta, premda duju i vide što se sve snuje i radi protiv nama.

Prigodom njegove nagle smrti čitav Poreč se razveselio čim se pronašla viest o njegovoj smrti. Dočim se svaki pošten čovjek zgrada nad takvim činima, porečanska se gospoda iztakla u svojoj mržnji protiv nama time, što su ubojicu stavili kao junaka, pa mu slali hrane u tamnicu, a obitelj obdarili ne malom svotom novaca, što su ju međusobno sakupili. To je najveća sramota za narod, koji toliko iz tiče svoju tobožnju kulturu. Da je bio pokojnik obljubljen od našega naroda celto se to vidilo pri sprovodu, kome je prisustvovalo mnoštvo našega naroda iz sva okolice Poreča.

Da je bio pokojnik pravi rodoljub, premda se nije toliko javno isticao, jer skrban za obitelj i uvijek zaposlen, dokazuje nam njegova oporuka, u kojoj određuje, da kad bi izumrli muzki članovi njegove obitelji, sav njegov imetak ide Družbi sv. C. i M. za Istru.

Nek se Porečani, naši zakletti neprijatelji vesele, ali će njihovo veselje biti kraikotrajno, ima bo još na porečini sivih sokolova, koji će zamieniti našeg pok. Jurkovića.

Našim ljudem pak na porečini nek taj slučaj bude za opomenu i pobudu, da se osvijeste i slože u bratsko kolo proti zajedničkom i zakletom našem neprijatelju i da ne nasjedaju na njihove medene rječ. Tebi pak, dragi Mate, nek bude lahka domaća gruda, koju si toli zarko ljubio.

Razne primorske viesi

Natječajni oglas. Na e. k. visokoj školi za živinare u Beču ima se s. l. januara 1914. podieliti sedam državnih stipendija po šestu (600) K na godinu, koji su namjenjeni za studente četirigodišnjeg tečaja na toj školi, a koje će podjeliti e. k. ministarstvo za nastavu i bogostvoje sporazumno sa e. k. poljodjelskim ministarstvom.

Molitelji neka ulože svoje molbe na rektorat e. k. visoke škole za živinare u Beču najkasnije do 31. oktobra 1913.

priloživši jim kratni list, svjedočbu austrijskoga državljanstva, svjedočbu o cjepljenju boginja, siromašni list, svjedočbu zrelosti za pohađanje visokih škola.

Novo banknote od 20 kruna. Kako smo već javili dne 28. rujna 1913. počela je Austro-ugarska banka sa izdavanjem banknota po 20 kruna sa datumom od 2. siječnja 1913. u svojim glavnim zavodima u Beču i Budimpešti kao i u svim podružnicama.

Banknote po 20 kruna što se sada u prometu nalaze sa datumom od 2. siječnja 1907. bit će 2. siječnja 1914. opozvane i povučene iz prometa.

Bankovne note po 20 kruna što se sada u prometu nalaze sa datumom od 2. siječnja 1907. primat će se u glavnim zavodima kao i u podružnicama Austro-ugarske banke do 31. prosinca 1915. u ime platefa ili na izmjenju tako, da je 31. prosinca 1915. zadnji rok za povučene tih bankovnih nota.

Dočevali od tog vremena će zavodi Austro-ugarske banke primat opozvane banknote samo na izmjenju do 31. dec. 1921.

Poslije 31. prosinca 1921. Austro-ugarska banka nije više obvezana ni otkupljivati ni izmjenjivati banknote po 20 kruna sa datumom od 2. siječnja 1907., dakle poslije tog dana propadaju savim.

Novo banke su 150 mm. široke a 90 mm. visoke. Preko čitavog svog objema imadu vodeni tisk sa oznakom rimskoga broja 20 (XX.) Bojom su obe strane razlicite, a prevladava plavkasto-crvena boja. Na jednoj strani samo magjarski tekst na drugoj je vrijednost banke označena u osam jezika austrijskih naroda.

Is Narodno zajedništvo za Istru. Prigodom proslave ovogodišnjeg narodnog blagdana poslao je Centralni Odbor N. Z. z. I. na mnoge pojedince i na razna društva po Istri sabirni arak za sabiranje prinosa za Družbu. Mnogi su od ih vratili taj sabirni arak i priposlali sabirni novac bilo Družbi bilo Narodnoj Zajednici. Ne imadu njih oko 60 koji toga do sada ne učinise. C. O. N. Z. z. I. molit ih i ovim putem da to učine što prije.

Sabrano sa Družbu u Borutu. C. O. N. Z. z. I. primio je bio od gg. N. Srdoča i e. o. K. Ferlina iz Boruta iznos od K 15/26, što su ga oni sakupili za našu Družbu prigodom proslave narodnog blagdana i to pod geslom: „za vjeru i domovinu“. Zvijeli darovatelji! Naprijed za Družbu! (Ovu vijest bio je prema narodu čitaj gg. sabirača poslao dne 29. VIII 1913. C. O. N. Z. z. I. uredništvo „Pučkog Prijatelja“ u Pazin e molbom, da bi je objelodanio, ali toga do danas nije uredništvo učinilo).

Glavna godišnja skupština dječak pripomoćnog društva u Voloskom Opatiji održavat će se u subotu dne 11. oktobra u 6 sati poelne u risoni komunalne male realne gimnazije u Opatiji.

Novi zemaljski poglavar za Gorjčku. Nj. Vel. car i kralj imenovalo je za zemaljskog kapetana Gorjčko-Grudiške drž. i zemal. zastupnika prepozita dra. Faiduliti, od talijanske krič.-social. stranke, a za podkapetana odvjet. dra. Franko, od slovenske samostalne stranke.

Rasprava proti Dojčiću. Kako smo svojedobno javili, pucao je na 18. augusta o. g. mladji Dojčić u Zagrebu u stolnoj crkvi na kr. komesara u Hrvatskoj baruna Škerleca. Kako je znano, barun Škerlec bio je lahko ranjen u ruku, te je sada već sasna ozdravio.

Radi toga obdržavala se prošlog četvrtka proti Dojčiću u Zagrebu rasprava, te je bio odsuđen na 16 godina teške tamnice radi pokušajnog umorstva i uvreda Veiljanstva, počinjene u Americi.

Dojčić je radi prestroge odsude uložio priziv i listovnu žalbu, dok se državni odvjetnik zadovoljio sa odsudom?

Stipendije sa zaklade Pobara. Zemaljski odbor u Poreču razpisuje natječaj na dvie stipendije iz zaklade pok. župnika Frana Pobara, svaka od 400 K godinjah. Pravo na te stipendije imadu u prvom redu potomci roditelja zakladatelja koji polaze javne škole ili više ili srednje zavode i onim jednake; u drugom redu imaju pravo djaci istih škola, koji mogu dokazati da su u rodstvu ili rodbinstvu a prednjacima roditelja zakladatelja.

Molbe valjano podkripljene valja poslati zemaljskom odboru u Poreču najdalje do 15. oktobra o. g.

Zadavili se u čabru. Prošloga čedna mačtili se gorzđe u konobi biskupskog konvikta (Istituto Grisoni) u Kopru radnici Busan i Deponte. U niskoj konobi, u ko-

joj je već kuhalo ili vrielo više bačava mošta, bijaše tolike kiseline, da su obojica pali u čabru u neviest i tu ih našli sliedećeg jutra mrtve na danu.

Popunitbeni izbor za istarski sabor. C. k. namjestništvo u Trstu uriče popunitbeni izbor za gradove Vodnjani, Pazin i Buzet, koje je ostalo izpražnjeno smrću zastupnika Dr. Cleve. Izbor će se obaviti dne 18. novembra.

Glasilo zemaljskog odbora u Poreču izrazuje svoje zadovoljstvo, što je vlada napokon razpisala taj izbor jer da su ovoj već neki zloguki slavenski krugovi šaptali neka obustavi zemaljsku autonomiju, što je ovim izborom obezkripljeno! Vidi se, da na gospodom moždane u Poreču jeste djeluje prošla ljetna sparina, a toliko im je sruu prilasa autonomija Istre — radi korita i vlastitog žepa!

„Splošna hranilnica“ u Trstu, koja je osnovana po načelima štedioničkoga regulativa od dne 2. septembra 1844., počine poslovati sa 1. oktobra o. g. „Splošna Hranilnica“ u Trstu je jedini slovenski zavod u Primorju, koji imadu pravi primati uloge, za koje se zahtjeva pupilarna sigurnost.

Uredovne prostorije nalaze se u ulici Torre Bianca br. 41. Ulozi će se ukamati do 4%.

Stranina i Jurina

Jur. A kada si Frane već toliko vrijeme? Svuda te hšćan, da ti neš ljepoga povejan.

Fr. Oho! Jopet čegod od nerezinake muzike.

Jur. Baš si Franino pogodio. Za 18. augusta si ti muzikanti počastili onomastik našega kraja, ma . . .

Fr. Ma će ma . . .

Jur. Ma . . . etiam me je nanko povedat.

Fr. Na povej mi, kada si me jiskal.

Jur. Skužvaj Frane, će ti se parit, da su najprija zavirili!

Fr. Če me pak vero Jurino tratuat danas za buzda, će bi drugo svirili, ako ne lno našega kraja.

Jur. Viš kume Frane, da si se provaril. Pruavi Austrijanci bi to sakako udolali, ma nerezinski komandant Eliuš i njihov meštar misleli su uonu včer, da su niegde vav Coze ali vav Tripoli, da su najprija zarovli: „Nella patria del rosciti . . .“ a pukle ino od kraja.

Fr. Koga vraga mi to govoriš Jurino?

Jur. Pruavuj jistinu.

Fr. Ma će vav se mve vav Nerezinah tako očito demonstrirat.

Jur. Sen ti već rekav Franino, da je vav Nerezinah sve slobodno, a pak sen čul, da je komandant Eliuš rekav, da su uon, kapitan i logotenat svjedeno.

Fr. Donke vero je Eliuš vela glava.

Steckenpferd-Lilienmilch-Sapen
ed Bergmann & Co. Tešoban a Elbe
jest jedini sapun koji čuva kožu od
suštanja i pjege i sadrjaše kape,
melanin i ješav pH, što se sa
dnevno doležećim zahtvalima može
nepobito dokazati.
Komad po 80 para dohva se u
svim lokacijama, drogerijama i per-
fumerijama.
Isto se preporuča Bergmannova
Lilienmilch-Sapen kao izvrstno
sredstvo za njegovanje ruku sa
povodje. Član u tablama po 70
para kom. Dohva se po svudu.

Raspis natječaja.

Raspisuje se natječaj na mjesto općinskog liječnika za mjestnu općinu Punit sa sjelom u Puntlu.

Godišnja plaća je K 3000, te će liječnik dobiti stan u naravi.

Za liječenje bolesnika bira takse, fiksirane u §§. 10 i 31 organičnog pravilnika.

Za liječenje bolesnika izvan okružja, od 2 km. od sjedišta pripada liječniku pristojba od 54 fl. po km. (tour-retour) u ime putovnog troška na nekim putovima, a na kolnim 40 fl. po km.

Zahitjeva se: usposobljenje u sveukupnom liječništvu, austrijsko državljanstvo i poznavanje hrvatskog jezika.

Liječnik će držati ljekarnički ormar, ako mu to dozvoli politička oblast.

Čim općinski liječnik postigne definitivnost ima pravo na mirovinske doznake za sebe, udovicu i siročad polag zakona od 12/VIII. 1907. br. 42 I. p. z.

Drugi uvjeti razvidni su u organičkom pravilniku u ovom uredu. Molbe u redu opremljene prima potpisano do 30 studenoga 1913.

Nakup je službe prema dogovoru, a najkasnije 1. veljače 1914.

Glavarstvo općine
PUNAT, dne 29. rujna 1913.

Načelnik: N. Orlić.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.
Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo, Punit.

Plovitbeni red počam od 1. IV. 1913 do opoziva.

Redovite pruge po Kvarneru. Punit-Krk-Malinska-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Baška-Punit-Rieka, svake srijede, petka i nedjelje tamo, četvrtka, subote i utorka natrag.

Rieka-Opatija-Lovran-Rab svake nedjelje i petka isti dan tamo i natrag. Rieka-Opatija-Lovran-Lošinjvelli-Lošinjmall-luka Sv. Martin svake subote tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Beli-Merag-Krk Punit Baška-Lopar-Rab-Lošinjvelli-Lošinjmall-luka Sv. Martin-Nerezine svake srijede tamo, četvrtak natrag.

Rieka-Crikvenica-Baška-Rab-Lošinjmall-luka Sv. Martin-Lošinjvelli-Nowalja svakog ponedjeljka tamo, utorka natrag.

Vrbnik-Sv. Marak-Silo-Crikvenica svaki dan tamo i natrag, svakog utorka produženje do Rieke.

Glavna odpravništva:

na Rieci Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264. — u Opatiji na vlastitomu kiosku na gatu.

Jeftino česko
PERJE

za krevete.

5 kg. nova elhana K 960, bolje K 1200
biele pahuljice elhana, 18—, 24—
kao snieg biele pahu.

1/2 kg. elhana „30“ „36“
Kazalije se franko posužem.

Zamjenjuje se i prima natrag uz naknadu tevar. troškova.

BENEDIKT SACHSEL, Lobos. br. 259
pošta PILSEN, Češka.

Motor na plin 3 HP.

prodaje se odmah.

Uptatiti u tiskari Laginja i dr. Pula, ulica Gluša, 1.

Djelovi stroja

prodaju se pod staro željezo.

Uptiti neka se uprave na papirnicu Laginja i dr. Pula, ulica Gluša, 1.

Veliko iznenadjenje!
U životu nikada više ovakove prilike!
700 kom. samo K 3-90.

Jedna lijepa pozlačena Anker-Ura sa lancem, dobro iduća uz 3 godišnje jamstvo, i svileni kravat za gospodu, 3 fina rubčića, i lijepi prsten za gospodu sa limit dragim kamenom, i ogrlica iz orient. bisera za gospođu, i par naušnica sa srebrnim kopčama i Simili brljantima, i lijepo žepno zrcalo, i kožnata novčanica, i par dugmeta za manšete, i elegantni Album sa razglednic, najljepši razgled svjeta, i 3 knjige stvari za staro i mlado, 20 dopisnih predmeta i 500 drugih predmeta u kući potrebnih. Sve skupa sa satom stoji samo K 3-90, dočim je ura sama toliko vrijedna. Odpošilja se posužem ili za unaprijed poslati novac kroz

Bečka centralna odpremnu kuću
P. Lust, Krakow.

P. S. Kod naručbe od dva zaboja prilaze se i prima engl. briva. Za neodgovarajuće novac natrag. Riziko izključeno.

Najbolji česki izvori.

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očišano 2 K; bolje 2-40 K; prva vrst polu-svijetlo 2-80 K; bijelo 4 K; bijelo, pahuljasto 3-10 K; 1 kg naj-finije, kao snieg bijelo, očišano 6-40 K, 8 K; 1 kg pahuljica, sivo 6 K, 7 K; biele fine to K; najfinije prsne pahuljice 12 K.

Kod naručbe od 5 kg franko.

iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog nankinga, 1 pokrivač, 180 cm dug, 120 cm širok, sa 2 jastuka, svaki 80 cm dug, 60 cm širok, napunjen s novim, sivim, vrlo trajnim pahuljastim perjem 16 K; polu pahuljice 20 K; pahuljice 24 K; pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 3-50 i 4 K. Perline 200 cm duge, 140 cm široke 13, 14-70, 17-80, 21 K; jastuci 90 cm dugi, 70 široki 4-50, 5-20, 5-70 K. Podperine od ljepe prutane tkanine 180 cm duge, 126 cm široke 12-80 i 14-80 K. — Kazalije se posužem počam od 12 K-franko. Roba se zamjenjuje ili uzimlje natrag franko; ako se ne dopade vraća se novac. — Otenol badava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Češka.

Za gnojenje u jeseni

Thomasovo brašno

jest najkorisnije i najjeftinije umjetno gnojivo. Thomasovo brašno „Marka zvijezda“ proizvodi obilatu setvu svih žitarica, vinograda, livada i pašnjaka. Radi velikog uspjeha što ga je u svim krajevima postiglo gnojenje s Thomasovim brašnom „Marka zvijezda“ ovo je gnojivo neophodno potrebno za svako gospodarstvo.

Bez Thomasovog brašna nema veliko žetvo. Neka se zahtjeva izričito Thomasovo brašno „Marka zvijezda“ i radi obavijesti za uporabu Thomaso-ovog brašna ili kupnju itd. obratiti se na gospodu

Herman Fureck & Co.
Trst, via Saulta br. 8.

Treba se čuvati manjevrednije robe!

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

registrana zadruga sa ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)
Podružnica u Pazinu.
Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uložke,
koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Na
obročno isplaćivanje
Cijene bez utakmice!

Upravo prispjele za dođuću jesensku i zimsku sezonu:

Odjela za gospodu
najnovije vrste, engleska i bečka moda.

Ogrtači za gospodje
ukusni i vrlo elegantni.

Tkanine za gospodje
zadnja novost u bogatom izboru.

Rubenina za gospodje
od najjednostavnije do najfinije.

Pokrivala za postelju i stol,
Posteljina i stolno rublje

u velikom izboru i u raznim cijenama.

Sagovi za salon stol i ped
Zavjose

iz sukna, baršuna, platna, čipka i tula.

Stere, Bofains, Bris-Bise
kao što i sve dočimne stvari.

Baruch Rausch
ulica S. Felcica br. 4.

Dobro! Jeftino! Pravo!

Više kuća u Puli malih i ve-
likih prodaju se od-
mah uz povoljne cijene. — Uptiti neka se
deštave na uredništvo lista.

1000 i tisuću sita i ramih pred-
meta za muškarce i ženama odi-
jela su u oženiku, kojega ra-
zumlje badava Jagoškovca
raspisaćenica

B. Stiermeckl, Celje, br. 214.

Splošna hranilnica u Trstu

osnovana po načelima štedioničkog rezultata od dne 2. septembra 1844., je počela poslovati
sa 1. oktobra 1914.

Uredovne prostorije se nalaze u ulici Torre Bianca br. 41. — Uredovni satovi od 9—12 i od 3—5 p. p.

Kamatna mjera za uložke 4 po sto.

„Splošna hranilnica“ u Trstu jedini je slovenski zavod u Primorju, koji ima pravo primati uloge, za koje se zahitjeva pupilarna sigurnost.